

Національна академія наук України
Міністерство економіки України
Інститут регіональних досліджень НАН України
Інститут економіки промисловості НАН України
Українська асоціація регіональних наук

2007
№ 1(43)

ISSN 1562-0905

Регіональна ЕКОНОМІКА

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ЖУРНАЛ

Заснований у листопаді 1996 року
Виходить щоквартально

Зміст

Вовканич С.Й., Цапок С.О. Територіальний поділ України в системі чинників ії інноваційного розвитку та євроінтеграції	7
Шульц С.Л. Методологічні підходи до типології регіональних суспільних систем	18
Реформування економіки: регіональні аспекти	
Бойко С.І. Концептуальні засади моделювання просторового розвитку територіально-виробничих систем	28
Нікіфоров П.О., Чемісова Н.А. Чинники активізації транскордонного співробітництва в регіоні	35
Філіпівська О.О. Транскордонне співробітництво: Україна-Польща-Білорусь (інструменти фінансового забезпечення)	43
Агафоненко О.Ю. Про необхідність формування системи показників конкурентоспроможності регіонів	56
Борщук Є.М. Ринкові механізми економіки стійкого розвитку	62
Москалик Р.Я., Чорний О.Т. Проблеми розвитку зовнішньої торгівлі регіону в умовах вступу України до СОТ (на прикладі Львівської області)	71
Бакушевич І.В., Гуменюк Р.О. Логістичний аспект міжрегіонального співробітництва залізниці України з європейською транспортною системою	78
Завора Т.М. Становлення ринку житла на загальнодержавному та регіональному рівнях в Україні	87
Шкварчук Л.О. Дотації як інструмент державного регулювання продовольчої продукції	96
Проблеми територіального розвитку	
Підлісна О.А. Стан та перспективи розвитку регіонів України: методи оцінки ефективності територіальних утворень	104
Барановський М.О. Депресивність регіонів Полісся: методика визначення, конкретні результати, чинники формування	116
Кичко І.І. Реструктуризація виробничого комплексу Чернігівщини і її значення у вирішенні соціальних проблем регіону	127
Кустовська О.В. Комплексний статистичний аналіз закономірностей розподілу населення регіону за статтю та віком (на прикладі Тернопільської області)	135

<i>Сімонова В.С.</i> Теоретичні аспекти стратегічного управління комплексним розвитком регіону	145
Регіональні проблеми природокористування	
<i>Костерін В.О.</i> Економічні механізми екологічної політики у системі сталого розвитку	153
<i>Щурік М.В.</i> Оптимізація землеволодіння та землекористування як напрям відтворення земельних ресурсів Карпатського макрорегіону	161
Інноваційна політика	
<i>Стадницький Ю.І.</i> Дифузія технологічних інновацій: регіональний аспект	169
<i>Жихор О.Б., Яворський М.С.</i> Інноваційна політика розвитку регіону (на прикладі Львівської області)	177
<i>Михайлівська О.В.</i> Дифузія знань як чинник формування інноваційних кластерів у регіоні	184
Фінанси і банківська справа	
<i>Галько О.Р.</i> Тенденції розвитку банківської інвестиційної діяльності в Україні	196
<i>Дребот Н.П., Сідельник О.П.</i> Проблеми та перспективи активізації співпраці банків з малим та середнім бізнесом	200
<i>Лабецька Л.М.</i> Історико-правові аспекти іпотеки	209
<i>Хміль Л.М.</i> Удосконалення організації оперативного управління активами, зобов'язаннями та капіталом корпоративних банків	215
<i>Табачук Г.П., Дугіна І.В.</i> Аналіз соціально-економічного значення споживчого кредиту	223
<i>Рисін В.В.</i> Роль депозитів населення у формуванні ресурсної бази банку	229
<i>Іващук Н.Л.</i> Методологія оцінювання еластичних опціонів	237
<i>Тугай Л.В.</i> Економічна сутність фінансового потенціалу регіону та його оцінка	245
Зарубіжний досвід	
<i>Дюрічку К., Алмаші Л.В.</i> Перспективи соціально-економічного розвитку Угорщини ...	250
<i>Смолень М.</i> Оцінка реформи публічної адміністрації за триступеневого територіального поділу Польщі	261
<i>Грудзевич Я.В., Заставна З.М.</i> З досвіду центральних банків розвинених країн у регулюванні грошово-кредитної сфери	269
<i>Вальтер Т.</i> Просторове впорядкування і планування федеральної землі Тюрінгії під кутом зору проблеми міст та приміських зон	274
<i>Каліта В.</i> Україна в польській зовнішній торгівлі	282
Наукові повідомлення	
<i>Марчин В.С.</i> Трансформація людського капіталу	290
<i>Бойчук І.В.</i> Значення стратегічного маркетингу в управлінні діяльністю промислового підприємства	297
<i>Кодацький В.П.</i> Роль страхування в розвитку матеріального виробництва	303
<i>Сачковський І.М.</i> До питань оцінки ефективності діяльності сільськогосподарських підприємств Львівщини	307
<i>Гримак А.В., Янків М.Д.</i> Економічний стан і тенденції розвитку м'якопродуктового підкомплексу Львівської області	313
Рецензії	
<i>Гринів Л.С.</i> Дослідження міжнародних аспектів збалансованого природокористування	320
<i>Хвесик М.А.</i> Дослідження тенденцій формування ринку земель сільськогосподарського призначення	323
<i>Олійник Я.Б.</i> Проблеми землекористування в сучасному інституціональному форматі	327
<i>Автори номера</i>	333

Национальная академия наук Украины
Министерство экономики Украины
Институт региональных исследований НАН Украины
Институт экономики промышленности НАН Украины
Украинская ассоциация региональных наук

2007
№ 1(43)

ISSN 1562-0905

**Региональная
Экономика**

НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКИЙ ЖУРНАЛ

Основан в ноябре 1996 года
Выходит ежеквартально

Содержание

<i>Вовканыч С.И., Цапок С.А.</i> Территориальное деление Украины в системе факторов её инновационного развития и евроинтеграции	7
<i>Шульц С.Л.</i> Методологические подходы к типологии региональных общественных систем	18
Реформирование экономики: региональные аспекты	
<i>Бойко Е.И.</i> Концептуальные основы моделирования пространственного развития территориально-производственных систем	28
<i>Никифоров П.А., Чемисова Н.А.</i> Факторы активизации трансграничного сотрудничества в регионе	35
<i>Филипповская Е.А.</i> Трансграничное сотрудничество: Украина-Польша-Беларусь (инструменты финансового обеспечения)	43
<i>Агафоненко О.Ю.</i> О необходимости формирования системы показателей конкурентоспособности регионов	56
<i>Борщук Е.М.</i> Рыночные механизмы экономики устойчивого развития	62
<i>Москалык Р.Я., Черный А.Т.</i> Проблемы развития внешней торговли региона в условиях вступления Украины в ВТО (на примере Львовской области)	71
<i>Бакушевич И.В., Гуменюк Р.А.</i> Логистический аспект межрегионального сотрудничества железной дороги Украины с европейской транспортной системой ..	78
<i>Завора Т.Н.</i> Становление рынка жилья на общегосударственном и региональном уровнях в Украине	87
<i>Шкварчук Л.А.</i> Дотации как инструмент государственного регулирования продовольственной продукции	96
Проблемы территориального развития	
<i>Подлесная Е.А.</i> Состояние и перспективы развития регионов Украины: методы оценки эффективности территориальных образований	104
<i>Барановский Н.А.</i> Депрессивность регионов Полесья: методика определения, конкретные результаты, факторы формирования	116
<i>Кичко И.И.</i> Реструктуризация производственного комплекса Черниговской области и её значение в решении социальных проблем региона	127
<i>Кустовская Е.В.</i> Комплексный статистический анализ закономерностей распределения населения региона по полу и возрасту (на примере Тернопольской области)	135

<i>Симонова В.С. Теоретические аспекты стратегического управления комплексным развитием региона .....</i>	145
Региональные проблемы природопользования	
<i>Костерин В.А. Экономические механизмы экологической политики в системе устойчивого развития .....</i>	153
<i>Щурек М.В. Оптимизация землевладения и землепользования как направление восстановления земельных ресурсов Карпатского макрорегиона .....</i>	161
Инновационная политика	
<i>Стадницкий Ю.И. Диффузия технологических инноваций: региональный аспект .....</i>	169
<i>Жихор Е.Б., Яворский М.С. Инновационная политика развития региона (на примере Львовской области) .....</i>	177
<i>Михайловская О.В. Диффузия знаний как фактор формирования инновационных кластеров в регионе .....</i>	184
Финансы и банковское дело	
<i>Галько О.Р. Тенденции развития банковской инвестиционной деятельности в Украине .....</i>	196
<i>Дребот Н.П., Седельник Е.П. Проблемы и перспективы активизации сотрудничества банков с малым и средним бизнесом .....</i>	200
<i>Лабецкая Л.М. Историко-правовые аспекты ипотеки .....</i>	209
<i>Хміль Л.Н. Усовершенствование организации оперативного управления активами, обязательствами и капиталом корпоративных банков .....</i>	215
<i>Табачук Г.П., Дугина И.В. Анализ социально-экономического значения потребительского кредита .....</i>	223
<i>Рысин В.В. Роль депозитов населения в формировании ресурсной базы банка .....</i>	229
<i>Іващук Н.Л. Методология оценивания эластических опционов .....</i>	237
<i>Тугай Л.В. Экономическая сущность финансового потенциала региона и его оценка .....</i>	245
Зарубежный опыт	
<i>Дюричку К., Алмаши Л. Перспективы социально-экономического развития Венгрии .....</i>	250
<i>Смолень М. Оценка реформы публичной администрации при трехстепенном территориальном делении Польши .....</i>	261
<i>Грудзевич Я.В., Заставная З.М. С опыта центральных банков развитых стран в регуляции денежно-кредитной сферы .....</i>	269
<i>Вальтер Т. Пространственное упорядочение и планирование федеральной земли Тюрингии под углом зрения проблемы городов и пригородных зон .....</i>	274
<i>Калита В. Украина в польской внешней торговле .....</i>	282
Научные сообщения	
<i>Марцин В.С. Трансформация человеческого капитала .....</i>	290
<i>Бойчук И.В. Значение стратегического маркетинга в управлении деятельностью промышленного предприятия .....</i>	297
<i>Кодацкий В.П. Роль страхования в развитии материального производства .....</i>	303
<i>Сачовский И.М. К вопросам оценки эффективности деятельности сельскохозяйственных предприятий Львовщины .....</i>	307
<i>Грымак А.В., Янків М.Д. Экономическое состояние и тенденции развития мясопродуктового подкомплекса Львовской области .....</i>	313
Рецензии	
<i>Грынів Л.С. Исследование международных аспектов сбалансированного природопользования .....</i>	320
<i>Хвесик М.А. Исследование тенденций формирования рынка земли сельскохозяйственного назначения .....</i>	323
<i>Олійник Я.Б. Проблемы землепользования в современном институциональном формате .....</i>	327
<i>Авторы номера .....</i>	333

National Academy of Sciences of Ukraine
Ministry of Economy of Ukraine
Institute of Regional Research NAS of Ukraine
Institute of Industrial Economy NAS of Ukraine
Ukrainian Association of Regional Sciences

2007
№ 1(43)

ISSN 1562-0905

**R e g i o n a l
E C O N O M Y**

SCIENTIFIC-PRACTICAL JOURNAL

Founded in November 1996
Publishing quarterly

Contents

<i>Vovkanych S.Yo, Tsapok S.O.</i> Territorial Division of Ukraine in the System of Factors of its Innovation Development and European Integration	7
<i>Shults S.L.</i> Methodological Approaches to Typology of Regional Public Systems	18
Reforming of Economy: Regional Aspects	
<i>Boyko Ye.I.</i> Conceptual Basics for Modeling of Spacious Development of Territorial-Production Systems	28
<i>Nikiforov P.O., Chemisova N.A.</i> Factors of Activization of Transborder Cooperation in Region	35
<i>Filipovska O.O.</i> Transborder cooperation: Ukraine - Poland - Belarus (tools of financial maintenance)	43
<i>Agafonenko O.Yu.</i> On Necessity of Formation of the System of Parameters of Competitiveness of the Regions	56
<i>Borshchuk Ye.M.</i> Market Mechanisms of Economy of Sustainable Development	62
<i>Moskalyk R.Ya., Chorny O.T.</i> Problems of Development of Foreign Trade of the Region in Conditions of the Entry of Ukraine in the WTO (by the Example of the Lviv Region)	71
<i>Bakushhevych I.V., Gumenyuk R.O.</i> Logistical Aspect of Inter-Regional Cooperation of the Railway of Ukraine with the European Transport System	78
<i>Zavora T.M.</i> Housing Market Forming in Government and Regional Levels in Ukraine	87
<i>Shkvarchuk L.O.</i> Grants as the Tool of State Regulation of Food Production	96
Problems of Territorial Development	
<i>Pidlisna O.A.</i> State and Prospects of Development of the Regions of Ukraine: Methods of an Estimation of Efficiency of Territorial Formations	104
<i>Baranovsky M.O.</i> Depression of the Regions of Polissya: Methods of Determination, Particular Results, Factors of Formation	116
<i>Kichko I.I.</i> Chernigiv Region Production Complex Reorganization and its Importance in the Social Problems Solution of the Region	127
<i>Kustovska O.V.</i> Complex Statistical Analysis of Conformities with the Law of Distributing of Population of the Region According the Sex and Age (by the Example of Ternopil Region)	135

<i>Simonova V.S.</i> Theoretical Aspects of Strategic Management by Complex Development of the Region	145
Regional Problems of Nature Using	
<i>Kosterin V.O.</i> Economic Mechanisms of Environmental Policy in the System of Sustainable Development	153
<i>Shchuryk M.V.</i> Optimization of Landownership and Land-Tenure as a Way for Reproduction of Land Resources in the Carpathian Macroregion	161
Innovational Policy	
<i>Stadnytsky Yu.I.</i> Diffusion of technological innovations: regional aspect	169
<i>Zhykhov O.B., Yavorsky M.S.</i> Innovational Policy of Development of the Region (by the Example of the Lviv Region)	177
<i>Mykhaylovska O.V.</i> Knowledge's Diffusion as Factor of Forming of Innovative Clusters in the Region	184
Finance and Banking	
<i>Galko O.R.</i> Tendencies of Development of Bank Investment Activity in Ukraine	196
<i>Drebota N.P., Sidelnyk O.P.</i> Problems and Prospects of Activation of Collaboration of Banks with Small and Middle Business	200
<i>Labetska L.M.</i> Historical-Law Aspects of Mortgage	209
<i>Khmil L.M.</i> Improvement of the Organization of Operative Management by Assets, Obligations and the Capital of Corporate Banks	215
<i>Tabachuk G.P., Dugina I.V.</i> Analysis of Socioeconomic Significance of the Consumer Credit	223
<i>Rysin V.V.</i> Role of Household's Deposits in Bank's Resources Base Formation	229
<i>Ivashchuk N.L.</i> Methodology of Preference Options Pricing	237
<i>Tugay L.V.</i> Economic Essence of Financial Potential of the Region and its Estimation	245
Foreign Experience	
<i>Dyurichko K., Almashy L.</i> Perspectives of Social and Economic Development in Hungary	250
<i>Smolen M.</i> Estimation of Reform of Public Administration According Three-Level Territorial Division of Poland	261
<i>Grudzhevych Ya.V., Zastavna Z.M.</i> On Experience of Central Banks of the Developed Countries in Adjusting Monetary Sphere	269
<i>Walter T.</i> Spatial Ordering and Planning of the Federal Land of Thuringia from the Point of View of the Problem of Cities and Residential Suburbs	274
<i>Kalita V.</i> Ukraine in the Polish Foreign Trade	282
Scientific Reports	
<i>Martsyn V.S.</i> Transformation of Human Capital	290
<i>Boychuk I.V.</i> Importance of Strategic Marketing in Management of Activity of the Industrial Enterprise	297
<i>Kodatsky V.P.</i> The Role of Insurance in the Development of Material Production	303
<i>Sachovsky I.M.</i> On the Questions of an Estimation of Efficiency of Activity of Agricultural Enterprises of the Lviv Region	307
<i>Grymak A.V., Yankiv M.D.</i> Economic State and Tendencies of the Development of Meat Product Subcomplex in Lviv Region	313
Reviews	
<i>Gryniv L.S.</i> Research of International Aspects of Balanced Nature Using	320
<i>Khvesyk M.A.</i> Research of Tendencies of Forming of Land Market of the Agricultural Setting	323
<i>Oliynyk Ya.B.</i> Problems of Land-Tenure in the Modern Institutional Format	327
<i>Authors of Number</i>	333

Анотації

Вовканич С.Й., Цапок С.О. Територіальний поділ України в системі чинників її інноваційного розвитку та євроінтеграції

Розглядаються питання територіального поділу України в контексті: а) аналізу досвіду європейських та інших розвинених країн; б) історичної української практики; в) оптимізації сучасного стану територіальної організації в системі чинників інтенсифікації інноваційних та євроінтеграційних процесів, а відтак – збереження суверенітету країни і тотожності титульної нації.

Ключові слова: територіальний поділ, територіальна організація населення, оптимум населення, регіон, інноваційний розвиток, інтелектуальний потенціал.

Вовканич С.Й., Цапок С.А. Территориальное деление Украины в системе факторов её инновационного развития и евроинтеграции.

Рассматриваются вопросы территориального деления Украины в контексте: а) анализа опыта европейских и других развитых стран; б) исторической украинской практики; в) оптимизации современного состояния территориальной организации в системе факторов интенсификации инновационных и евроинтеграционных процессов, а отсюда – сохранения суверенитета страны и тождества титульной нации.

Ключевые слова: территориальное деление, территориальная организация населения, оптимум населения, регион, инновационное развитие, интеллектуальный потенциал.

Vovkanych S.Yo, Tsapok S.O. Territorial Division of Ukraine in the System of Factors of its Innovation Development and European Integration.

The questions of territorial division of Ukraine are considered in the context of: a) analysis of the experience of European and other developed countries; b) historical Ukrainian practice; c) optimization of present territorial organization in the system of intensification factors of the innovation and European integration processes and hence – preservation of state sovereignty and identity of the native nation.

Key words: territorial division, territorial organisation of the population, optimum of the population, region, innovation development, intellectual potential.

Шульц С.Л. Методологічні підходи до типології регіональних суспільних систем

На основі типології регіонального поділу обґрунтуються критерії виділення регіональних суспільних систем (РСС). Розглядаються особливості регіонального розвитку в умовах глобалізації та запропоновано геоекономічний підхід до визначення РСС.

Ключові слова: регіональна система, територіально-суспільні системи, геоекономічний підхід, стратифіковані локальні системи, системологія.

Шульц С.Л. Методологические подходы к типологии региональных общественных систем.

На основе типологии регионального деления обосновываются критерии выделения региональных общественных систем (РОС). Рассматриваются особенности регионального развития в условиях глобализации и предложен геоэкономический подход к определению РОС.

Ключевые слова: региональная система, территориально-общественные системы, геоэкономический подход, стратифицированные локальные системы, системология.

Shults S.L. Methodological Approaches to Typology of Regional Public Systems.

On the basis of typology of regional division criteria of allocation of regional public systems (RPS) are grounded. Features of regional development in conditions of globalization are considered and the geoeconomic approach to definition of RPS is offered.

Key words: regional system, territorial-public systems, geoeconomic approach, stratified local systems, systemology.

Бойко Є.І. Концептуальні засади моделювання просторового розвитку територіально-виробничих систем

Дано означення територіально-виробничої системи і визначені просторові чинники її розвитку. Обґрунтовані теоретико-методологічні засади моделювання просторового розвитку територіально-виробничих систем.

Ключові слова: *територіально-виробнича система, просторові чинники, розвиток, моделі, регіон.*

Бойко Е.И. Концептуальные основы моделирования пространственного развития территориально-производственных систем.

Дано определение территориально-производственной системы и выделены пространственные факторы её развития. Определены теоретико-методологические основы моделирования пространственного развития территориально-производственных систем.

Ключевые слова: территориально-производственная система, пространственные факторы, развитие, модели, регион.

Boyko Ye.I. Conceptual Basics for Modeling of Spacious Development of Territorial-Production Systems.

Definition of territorial-production system has been given, and spacious factors influencing its development have been singled out. Theoretical-methodological basics for modeling of spacious development of territorial-production systems have been determined.

Key words: territorial-production system, spacious factors, development, models, region.

Нікіфоров П.О., Чемісова Н.А. Чинники активізації транскордонного співробітництва в регіоні

Проведено дослідження мезо- та мікрорівнів інтеграційних процесів як найбільш прийнятних форм прискорення міждержавної інтеграції і подальшого входження України до ЄС. Пропонується розгляд трирівневої моделі інтеграції, простежуються відмінності між малим і великим регіонами. Проаналізовано передумови і перспективи транскордонного співробітництва, розкрито його особливості в нашій державі, зазначено проблеми розвитку транскордонного співробітництва в Україні і надано можливі варіанти їх розв'язання.

Ключові слова: міжнародна економічна інтеграція, транскордонне співробітництво, рівні інтеграції, макроінтеграція, мезоінтеграція, мікроінтеграція, регіон, великий регіон, малий регіон.

Никифоров П.А., Чемисова Н.А. Факторы активизации трансграничного сотрудничества в регионе.

Проведено исследование мезо- и микроуровней интеграционных процессов как наиболее доступных форм ускорения межгосударственной интеграции и дальнейшего входления Украины в ЕС. Предложено к рассмотрению трехуровневую модель интеграции, показаны отличия между малым и крупным регионами. Проанализированы предпосылки и перспективы трансграничного сотрудничества, раскрыты его особенности в нашем государстве, охарактеризованы проблемы трансграничного сотрудничества в Украине и поданы возможные варианты их решения.

Ключевые слова: международная экономическая интеграция, трансграничное сотрудничество, уровень интеграции, макроинтеграция, мезоинтеграция, микроинтеграция, регион, большой регион, малый регион.

Nikiforov P.O., Chemisova N.A. Factors of Activization of Transborder Cooperation in Region.

The article is devoted to the research of mezo- and microlevels of integrations processes as the most acceptable forms of acceleration of intergovernmental integration and subsequent entrance of Ukraine to EU. The authors offer a three-level model of integration to consideration, trace differences between a small and large regions. Pre-conditions and perspectives of transborder collaboration have been analyzed in this article. The authors studies its feature in our state, characterise the problems of development of transborder collaboration in Ukraine and propose the possible variants of their resolving.

Key words: international economic integration, transborder cooperation, level of integration, macrointegration, mezointegration, microintegration, region, big region, small region.

Філіповська О.О. Транскордонне співробітництво: Україна-Польща-Білорусь (інструменти фінансового забезпечення)

Розглянуто питання транскордонного співробітництва між Україною, Польщею, Білоруссю. Досліджено механізми фінансування транскордонного співробітництва Європейським Союзом.

Ключові слова: єврорегіон, транскордонне співробітництво, Європейський Союз.

Филипповская Е.А. Трансграничное сотрудничество: Украина-Польша-Беларусь (инструменты финансового обеспечения).

Рассмотрен вопрос трансграничного сотрудничества между Украиной, Польшей, Беларусью. Исследованы механизмы финансирования трансграничного сотрудничества Европейским Союзом.

Ключевые слова: еврорегион, трансграничное сотрудничество Европейский Союз.

Filipovska O.O. Transborder cooperation: Ukraine – Poland – Belarus (tools of financial maintenance).

The question of transborder cooperation between Ukraine, Poland, Belarus has been considered. Mechanisms of financing of transborder cooperation by the European Union has been investigated.

Key words: euroregion, transborder cooperation, European Union.

Агафоненко О.Ю. Про необхідність формування системи показників конкурентоспроможності регіонів

Розглянуто основні питання щодо визначення системи показників конкурентоспроможності регіонів. Регіон як соціально-економічна просторова цілісність, що характеризується структурою виробництва, наявністю форм власності, концентрацією населення, робочими місцями, умовами духовного життя людини, має органи управління своєю територією, концентрує в собі все різноманіття елементів продуктивних сил, господарських зв'язків і території. Існує об'єктивна необхідність формування сучасної системи показників конкурентоспроможності регіону, адекватної реально існуючим відносинам між регіонами в різних сферах суспільної діяльності.

Ключові слова: конкурентна позиція, конкурентоспроможність регіонів, показники конкурентоспроможності регіонів, регіон, регіональна конкуренція, регіональна конкурентна позиція, регіональні системи.

Агафоненко О.Ю. О необходимости формирования системы показателей конкурентоспособности регионов.

Рассмотрены основные вопросы относительно определения системы показателей конкурентоспособности регионов. Регион как социально-экономическая пространственная целостность, которая характеризуется структурой производства, наличием форм собственности, концентрацией населения, рабочими местами, условиями духовной жизни человека, имеет органы управления своей территорией, концентрирует в себе все многообразие элементов производительных сил, хозяйственных связей и территории. Существует объективная необходимость формирования современной системы показателей конкурентоспособности региона, адекватной реально существующим отношениям между регионами в разных сферах общественной деятельности.

Ключевые слова: конкурентная позиция, конкурентоспособность регионов, показатели конкурентоспособность регионов, регион, региональная конкуренция, региональная конкурентная позиция, региональные системы.

Agafonenko O.Yu. On Necessity of Formation of the System of Parameters of Competitiveness of the Regions.

The basic questions concerning definition of the system of parameters of competitiveness of the regions have been considered. The region as social and economic spatial integrity which is characterized by structure of manufacture, presence of patterns of ownership, concentration of the population, workplaces, conditions of spiritual human life, has man-

agement organs by the territory, concentrates in itself all variety of elements of productive forces, economic ties and the territory. There is an objective necessity of formation of modern system of parameters of competitiveness of the region which is adequate to real-life relations between the regions in different spheres of public work.

Key words: competitive position, competitiveness of the regions, parameters competitiveness of the regions, region, regional competition, regional competitive position, regional systems.

Борщук Є.М. Ринкові механізми економіки стійкого розвитку

Досліджено умови стійкості функціонування економічної системи. Показано необхідність узгодження господарської діяльності із закономірностями функціонування природних екосистем. Проаналізовано роль ринкових механізмів у процесі переходу на принципи стійкого розвитку. На підставі статистики енергоспоживання проілюстровано ефективність ринкового механізму у вирішенні деяких проблем стійкого розвитку.

Ключові слова: стійкий розвиток, еколо-економічна система, еколо-економічний системний підхід

Борщук Е.М. Рыночные механизмы экономики устойчивого развития.

Исследованы условия устойчивости функционирования экономической системы. Показана необходимость согласования хозяйственной деятельности с закономерностями функционирования природных экосистем. Проанализирована роль рыночных механизмов в процессе перехода на принципы устойчивого развития. На основе статистики энергопотребления, проиллюстрировано эффективность рыночного механизма в решении некоторых проблем устойчивого развития.

Ключевые слова: устойчивое развитие, эколого-экономическая система, эколого-экономический системный подход.

Borshchuk Ye.M. Market Mechanisms of Economy of Sustainable Development.

Conditions of stability of functioning of economic system have been investigated. Necessity of the coordination of economic activities with laws of functioning of natural ecosystems has been shown. The role of market mechanisms during transition to principles of sustainable development has been analyzed. On the basis of statistics of energy consumption, efficiency of a market mechanism in the decision of some problems of sustainable development has been illustrated.

Key words: sustainable development, ecological-economic system, ecological-economic system approach.

Москалик Р.Я., Чорний О.Т. Проблеми розвитку зовнішньої торгівлі регіону в умовах вступу України до СОТ (на прикладі Львівської області)

Досліджуються проблеми розвитку зовнішньої торгівлі регіону в умовах вступу України до Світової організації торгівлі (СОТ). Проаналізовано тенденції та чинники розвитку зовнішньої торгівлі Львівської області, визначено напрями, механізми та виклики регулювання зовнішньої торгівлі на регіональному та місцевому рівнях відповідно до правил СОТ, розроблено основні пріоритети та запропоновано першочергові заходи для сприяння розвитку зовнішньої торгівлі регіону в умовах приєднання України до СОТ.

Ключові слова: зовнішня торгівля, Світова організація торгівлі, регіональна політика, адаптація.

Москалык Р.Я., ЧерныЙ А.Т. Проблемы развития внешней торговли региона в условиях вступления Украины в ВТО (на примере Львовской области).

Исследуются проблемы развития внешней торговли региона в условиях вступления Украины во Всемирную торговую организацию (ВТО). Проанализированы тенденции развития внешней торговли Львовской области, определены направления, механизмы и вызовы регулирования внешней торговли на региональном и местном уровнях в соответствии с правилами ВТО, разработаны основные приоритеты и предложены

первостепенные мероприятия, способствующие развитию внешней торговли региона в условиях присоединения Украины к ВТО.

Ключевые слова: внешняя торговля, Всемирная организация торговли, региональная политика, адаптация.

Moshalyk R.Ya., Chorny O.T. Problems of Development of Foreign Trade of the Region in Conditions of the Entry of Ukraine in the WTO (by the Example of the Lviv Region).

The problems of the regional foreign trade development under conditions of Ukraine's entry into the World Trade Organization (WTO) are investigated. The foreign trade development tendencies of Lviv region have been analyzed. The authors determined directions, mechanisms and challenges to foreign trade regulation on the regional and local levels according to the WTO rules. The main priorities have been elaborated and supreme measures for development of regional foreign trade under the conditions of Ukraine's entry into the WTO have been recommended.

Key words: foreign trade, World Trade Organization, regional policy, adaptation.

Бакушевич I.B., Гуменюк Р.О. Логістичний аспект міжрегіонального співробітництва залізниці України з європейською транспортною системою.

На основі оцінки стану залізничної галузі України розглянуто можливості вдосконалення управління, використовуючи переваги логістики. Проведено огляд можливостей міжрегіонального співробітництва галузі із Європейською транспортною системою та визначено основні завдання державної дорожньої політики у цьому напрямі. Аргументовано необхідність широкого впровадження логістичних підходів у залізничне господарство України, що дозволить ефективніше здійснювати господарську діяльність залізниці та полегшить її співробітництво із європейською транспортною системою. Для розрахунку прогнозованого вантажообігу залізничного транспорту запропоновано для його прогнозування використовувати метод «плинної середньої» та такі показники, як транспортоспромінність, проміжне споживання у порівняльних цінах. Складено прогноз вантажообігу на 2005-2008 рр.

Ключові слова: міжрегіональне співробітництво, транспортна система, логістична система, управління, залізничний транспорт, економіка, прогнозування, планування, перевезення.

Бакушевич И.В., Гуменюк Р.А. Логистический аспект межрегионального сотрудничества железной дороги Украины с европейской транспортной системой.

На основе оценки состояния железнодорожной отрасли Украины рассмотрены возможности совершенствования управления, используя преимущества логистики. Проведен обзор возможностей межрегионального сотрудничества отрасли с Европейской транспортной системой и определены основные задачи государственной дорожной политики в этом направлении. Аргументирована необходимость широкого внедрения логистических подходов в железнодорожное хозяйство Украины, которая позволит более эффективно осуществлять хозяйственную деятельность железной дороги и облегчит ее сотрудничество с европейской транспортной системой. Для расчета прогнозируемого грузового оборота железнодорожного транспорта предложено для его прогнозирования использовать метод «текущей средней» и такие показатели, как транспортоспособность, промежуточное потребление в сравнительных ценах. Составлен прогноз грузового оборота на 2005-2008 гг.

Ключевые слова: межрегиональное сотрудничество, транспортная система, логистическая система, управление, железнодорожный транспорт, экономика, прогнозирование, планирование, перевозка.

Bakushевич I.V., Gumenyuk R.O. Logistical Aspect of Inter-Regional Cooperation of the Railway of Ukraine with the European Transport System.

On the basis of an estimation of the condition of railway area of Ukraine opportunities of improvement of management have been considered, using advantages of logistic. The review of opportunities of inter-regional cooperation of the branch with the European transport system has been carried out and primary goals of the state road policy in this direc-

tion have been determined. Necessity of wide introduction of logistical approaches for railway facilities of Ukraine which will allow to carry out economic activity of the railway more effectively has been substantiated and will facilitate its cooperation with the European transport system. For calculation of a railway transportation predicted for a cargo turnover it is offered for its forecasting to use a method of fluid average and such parameters, as transport capacity, intermediate consumption in the comparative prices. The forecast of cargo turnover for 2005-2008 has been made.

Key words: inter-regional cooperation, transport system, logistical system, management, railway transportation, economy, forecasting, planning, transportation.

Завора Т.М. Становлення ринку житла на загальнодержавному та регіональному рівнях в Україні

Досліджено ринок житла та його особливості з метою реалізації житлової політики України на загальнодержавному та регіональному рівнях. Визначено регіональні фактори впливу на попит та пропозицію на ринку житла.

Ключові слова: житлова політика, регіональний ринок житла, попит, пропозиція, рівновага.

Завора Т.Н. Становление рынка жилья на общегосударственном и региональном уровнях в Украине.

Исследованы рынок жилья и его особенности с целью реализации жилищной политики Украины на общегосударственном и региональном уровнях. Определены региональные факторы влияния на спрос и предложение на рынке жилья.

Ключевые слова: жилищная политика, региональный рынок жилья, предложение, спрос, равновесие.

Zavora T.M. Housing Market Forming in Government and Regional Levels in Ukraine.

Housing market and its characteristics have been investigated with the purpose of Ukrainian dwelling policy realization at government and regional levels. Regional factors of supply and demand impact on housing market have been determined.

Key words: housing policy, regional housing market, demand, supply, equilibrium.

Шкварчук Л.О. Дотації як інструмент державного регулювання продовольчої продукції

Розглянуто доцільність використання бюджетної дотації як інструмента державного регулювання продовольчої продукції. Визначено співвідношення між категоріями «субсидіювання» та «дотування», проаналізовано механізм впливу дотування сільськогосподарських товаровиробників на рівень продовольчої продукції. Запропоновано провести оцінку впливу дотування на динаміку сільськогосподарської продукції.

Ключові слова: бюджетна дотація, підтримка виробників, субсидія, вплив субсидії на ціну.

Шкварчук Л.А. Дотации как инструмент государственного регулирования продовольственной продукции.

Рассмотрена целесообразность использования бюджетной дотации как инструмента государственного регулирования продовольственной продукции. Определены соотношения между категориями «субсидирование» и «дотирование», проанализирован механизм влияния дотирования сельскохозяйственных товаропроизводителей на уровень продовольственной продукции. Предложено провести оценку влияния дотирования на динамику сельскохозяйственной продукции.

Ключевые слова: бюджетная дотация, поддержка производителей, субсидия, влияние субсидии на цену.

Shkvarchuk L.O. Grants as the Tool of State Regulation of Food Production.

The expedience of the use of budgetary grant as an instrument of state regulation of food products has been considered. Correlation between the categories of «subsidizing» and «granting» has been determined of the impact of granting on the agricultural commodity producers on the standard of food products has been analysed. Estimation of the impact of granting on the dynamics of agricultural product has been to carry out.

Key words: budgetary grant, support of budgetary dating, support of producers, subsidy, impact on price.

Підлісна О.А. Стан та перспективи розвитку регіонів України: методи оцінки ефективності територіальних утворень

Проаналізовані уроки існування СЕЗ (ВЕЗ) та ТПР в Україні та формування зasad оцінки раціональності створення та існування інвестиційно-інноваційних систем у вигляді спеціальних економічних, високотехнологічних, економіко-технологічних та інших територій як у межах держави, так і міждержавних територій.

Ключові слова: регіон, територія, спеціальна (вільна) економічна зона, коефіцієнт розвитку, коефіцієнт економічної безпеки.

Подлесная Е.А. Состояние и перспективы развития регионов Украины: методы оценки эффективности территориальных образований.

Проанализированы уроки существования СЕЗ (ВЕЗ) и ТПР в Украине и формирование основ оценки рациональности создания и существования инвестиционно-инновационных систем в виде специальных экономических, высокотехнологических, экономико-технологических и других территорий как в пределах государства, так и межгосударственных территорий.

Ключевые слова: регион, территория, специальная (свободная) экономическая зона, коэффициент развития, коэффициент экономической безопасности.

Pidlisna O.A. State and Prospects of Development of the Regions of Ukraine: Methods of an Estimation of Efficiency of Territorial Formations.

Lessons of existence of SEZ (FEZ) and TPD in Ukraine and formation of bases of estimation of rationality of existence and creation of investment-innovational systems as special economic, highly technological, economic-technological and other territories as in limits of the state, and interstate territories have been thoroughly analysed.

Key words: region, territory, special (free) economic zone, factor of development, factor of economic safety.

Барановський М.О. Депресивність регіонів Полісся: методика визначення, конкретні результати, чинники формування

Розглянуті підходи до визначення критеріїв депресивності території та проаналізовані результати досліджень проблемних регіонів України. На основі використання економіко-математичних методів проаналізовано характер депресивності 77 адміністративних районів Поліського економічного району, здійснено їх районування за рівнем гостроти депресії.

Ключові слова: депресивні території, критерії депресивності, кластерний аналіз, адміністративні райони Полісся.

Барановский Н.А. Депрессивность регионов Полесья: методика определения, конкретные результаты, факторы формирования.

Рассмотрены подходы к определению критериев депрессивности территории и проанализированы результаты исследований проблемных регионов Украины. На основе использования экономико-математических методов проанализировано характер депрессивности 77 административных районов Полесского экономического района, осуществлено их районирование по уровню остроты депрессии.

Ключевые слова: депрессивные территории, критерии депрессивности, кластерный анализ, административные районы Полесья

Baranovsky M.O. Depression of the Regions of Polissya: Methods of Determination, Particular Results, Factors of Formation.

The approaches to determination of criteria of the depression of the territory have been examined and the results of the study of problem regions of Ukraine have been analysed. Having used economical and mathematical methods the character of the depression of 77 administrative districts of Polessian economical region has been analaesed and the region zoning has been made according to the level of the acuity of depressia.

Key words: depressive territories, criteria of the depression, clustering analysis, administrative districts of Polissya.

Кичко І.І. Реструктуризація виробничого комплексу Чернігівщини і її значення у вирішенні соціальних проблем регіону

Розглядаються питання впливу розвитку промисловості, сільського господарства на соціальну сферу регіону.

Ключові слова: реструктуризація, соціальна сфера, соціальний розвиток території, фактори розвитку, промисловість, сільське господарство, галузі пріоритетного розвитку.

Кичко И.И. Реструктуризация производственного комплекса Черниговской области и её значение в решении социальных проблем региона.

Рассматриваются вопросы влияния развития промышленности, сельского хозяйства на социальную сферу региона.

Ключевые слова: реструктуризация, социальная сфера, социальное развитие территории, факторы развития, промышленность, сельское хозяйство, отрасли приоритетного развития.

Kichko I.I. Chernigiv Region Production Complex Reorganization and its Importance in the Social Problems Solution of the Region.

The questions of industry and agricultural development influence on the social spere of the region are cleared up.

Key words: reorganization, social sphere, territorial social development, industry, agriculture, branches of priority considered.

Кустовська О.В. Комплексний статистичний аналіз закономірностей розподілу населення регіону за статтю та віком (на прикладі Тернопільської області)

Розглядаються теоретичні та методичні аспекти статистичного аналізу статево-вікового складу та структури населення. Дається визначення понять «склад населення» та «структуре населення», визначаються фактори, що їх формують. Визначаються вікові та статево-вікові контингенти населення, а також тип статево-вікової структури населення у регіоні. Вивчаються особливості та відмінності статево-вікового розподілу населення у міських поселеннях та сільській місцевості. Викладаються результати аналізу демографічного навантаження, співвідношення між статями у регіоні, диференціації середніх вікових характеристик та ступеня старіння населення у розрізі статі та місця проживання.

Ключові слова: вік балансування, коефіцієнти демографічного навантаження, старіння населення, статево-вікова структура.

Kustovskaya O.V. Комплексный статистический анализ закономерностей распределения населения региона по полу и возрасту (на примере Тернопольской области).

Рассматриваются теоретические и методические аспекты статистического анализа половозрастного состава и структуры населения. Даётся определение понятий «состав населения» и «структура населения», определяются факторы, которые их формируют. Определяются возрастные и половозрастные контингенты населения, а также тип половозрастной структуры населения в регионе. Изучаются особенности и различия половозрастного распределения населения в городских поселениях и в сельской местности. Излагаются результаты анализа демографической нагрузки, соотношения полов в регионе, дифференциации средних возрастных характеристик и степени старения населения в разрезе пола и места проживания.

Ключевые слова: возраст балансирования, коэффициенты демографической нагрузки, старение населения, половозрастная структура.

Kustovska O.V. Complex Statistical Analysis of conformities with the Law of Distributing of Population of the Region According the Sex and Age (by the Example of Ternopil Region).

Theoretical and methodical aspects of statistical analysis of sexual-age composition and structure of population are considered. The determination of the notions «composition of population» and «structure of population» is given, factors which form them are deter-

mined. The age and sexual-age contingents of the population, as well as the type of its sexual-age structure in the region are determined. The features and differences of sexual-age distribution of the population in the city settlements and rural locality are studied. The results of the analysis of the demographic loading, correlation between sexes in a region, differentiation of middle-age characteristics and degree of aging of the population in the aspect of sex and place of residence are given.

Key words: age of balancing, coefficients of demographic loading, aging of population, sexual-age structure.

Симонова В.С. Теоретичні аспекти стратегічного управління комплексним розвитком регіону

Розкрито основні цілі, завдання та напрямки стратегічного управління комплексним розвитком регіону. Здійснено критичний аналіз основних підходів щодо сутності регіонального управління, регіональної політики. Виявлено основні стратегічні проблеми розвитку регіонів України: значні диспропорції розвитку регіонів; відсутність системної, збалансованої державної регіональної політики.

Ключові слова: стратегічне управління, регіон, регіональний розвиток, регіональна політика.

Симонова В.С. Теоретические аспекты стратегического управления комплексным развитием региона.

Раскрыты основные цели, задачи и направления стратегического управления комплексным развитием региона. Осуществлен критический анализ основных подходов относительно сущности регионального управления, региональной политики. Выявлены основные стратегические проблемы развития регионов Украины: существенные диспропорции развития регионов, отсутствие системной, сбалансированной государственной региональной политики.

Ключевые слова: стратегическое управление, регион, региональное развитие, региональная политика.

Simonova V.S. Theoretical Aspects of Strategic Management by Complex Development of the Region.

This article reveals major goals, tasks and trends of strategic management by complex region development. A critical analysis of the main approaches concerning the essence of regional management and regional policy has been carried out. Basic strategic problems of the Ukrainian regions development have been determined: essential disproportions of the regions development, absence of systematic and balanced state regional policy.

Key words: strategic management, region, regional development, regional policy.

Костерін В.О. Економічні механізми екологічної політики у системі сталого розвитку

Розглядаються форми та структура економічних механізмів екологічної політики та надаються пропозиції щодо їх вдосконалення та впровадження. Головна увага приділена організаційним та фінансовим механізмам, а також нормативно-правовому забезпеченню вдосконалення національної екологічної політики.

Ключові слова: екологічна політика, економічні механізми, організаційний та фінансовий механізм.

Костерін В.А. Экономические механизмы экологической политики в системе устойчивого развития.

Рассматриваются формы и структура экономических механизмов экологической политики, обосновываются рекомендации по их совершенствованию и внедрению. Основное внимание удалено организационным и финансовым механизмам, а также нормативно-правовому обеспечению совершенствования национальной экологической политики.

Ключевые слова: экологическая политика, экономические механизмы, организационный и финансовый механизм.

Kosterin V.O. Economic Mechanisms of Environmental Policy in the System of Sustainable Development.

In clause forms and structure of economic mechanisms of environmental policy are considered. Recommendations to their perfection and introduction in practice prove. The basic

attention is given to organizational and financial mechanisms, and maintenance of national environmental policy.

Key words: environmental policy, economic mechanisms, organizational and financial mechanisms.

Щурик М.В. Оптимізація землеволодіння та землекористування як напрям відтворення земельних ресурсів Карпатського макрорегіону

Роздержавлення, паювання та приватизація земель у сільському господарстві Карпатського макрорегіону не забезпечили ефективного відтворення земельних ресурсів. Навпаки, земельна реформа значно загострила розв'язання економічних, соціальних, екологічних та інших важливих проблем. Пошук господаря землі, тотальна приватизація, привели до руйнування сформованих раніше агрогосподарств. Створені нині агроформування не можуть забезпечити належного рівня відтворення земельних ресурсів.

Ключові слова: домогосподарства, структура, земельні ресурси, землекористувачі, землевласники, рілля, приватизація, власність, підприємство.

Щурик М.В. Оптимизация землевладения и землепользования как направление восстановления земельных ресурсов Карпатского макрорегиона.

Разгосударствление, паевание и приватизация земли в сельском хозяйстве Карпатского макрорегиона не обеспечили эффективного восстановления земельных ресурсов. Наоборот, земельная реформа сильно обострила решение экономических, социальных, экологических и других важных проблем. Поиск хозяина земли, тотальная приватизация привели к разрушению созданных раньше агроземельств. Созданные сейчас агроформирования не могут обеспечить нужного уровня восстановления земельных ресурсов.

Ключевые слова: домашнее хозяйство, структура, земельные ресурсы, землепользователи, землевладельцы, пашня, приватизация, собственность, предприятие.

Shchuryk M.V. Optimization of Landownership and Land-Tenure as a Way for Reproduction of Land Resources in the Carpathian Macroregion.

State delimitation, land's haring and lands privatization in agriculture of the Carpathian macroregion haven't provided the effective land resources reproduction. On the contrary the agrarian reform stressed the contradiction between ecological, social, economic and other important problems very much. The search of land master, total privatization led to unfortunate results in agriculture which had been formed before. The agricultural formation which exist nowadays cannot provide the necessary level for reproduction of land resources.

Key words: household, structure, land resources, land tenures, landowners, arable land, privatization, ownership, enterprise.

Стадницький Ю.І. Дифузія технологічних інновацій: регіональний аспект

Дослідження у сфері дифузії технологічних інновацій, як правило, ігнорують просторовий чинник. В умовах глобалізації дифузія інновацій у просторі може відбуватися не від центру до периферії, а хаотично - залежно від конкретної економічної ситуації у відповідному місці простору (регіоні). Часто здійснення інновацій у високорозвинених регіонах є недоцільним, а у малорозвинених регіонах – доцільним. **Ключові слова:** дифузія інновацій, регіон, фізичне старіння основних засобів, моральне старіння основних засобів, критерій заміни технології.

Стадницкий Ю.И. Диффузия технологических инноваций: региональный аспект.

Исследования в области диффузии технологических инноваций, как правило, игнорируют пространственный фактор. В условиях глобализации диффузия инноваций в пространстве может происходить не от центра к периферии, а хаотически – в зависимости от конкретной экономической ситуации в соответствующем месте пространства (регионе). Часто осуществление инновации в высокоразвитых регионах не целесообразно, тогда как в малоразвитых регионах - целесообразно.

Ключевые слова: диффузия инноваций, регион, физическое старение основных средств, моральное старение основных средств, критерий замены технологии.

Stadnytsky Yu.I. Diffusion of technological innovations: regional aspect.

Researches in the field of diffusion of technological innovations, as a rule, ignore the spatial factor. In conditions of globalization diffusion of innovations in space can occur not from the center up to periphery, but chaotically - depending on a concrete economic situation in a respective place of space (region). Realization of an innovation in advanced regions is not often expedient whereas in undeveloped regions - it is expedient.

Key words: diffusion of innovations, region, physical aging of basic means, an obsolescence of basic means, criterion of replacement of technology.

Жихор О.Б., Яворський М.С. Інноваційна політика розвитку регіону (на прикладі Львівської області)

Розглянуто механізм реалізації державної інноваційної політики, запропоновано модель побудови дієвої регіональної інноваційної системи на основі розробки регіональної інноваційної стратегії, а також – структуру управління побудови регіональної інноваційної стратегії у Львівській області.

Ключові слова: державна інноваційна політика, інноваційна політика розвитку регіону, регіональна інноваційна система, регіональна інноваційна стратегія.

Жихор Е.Б., Яворский М.С. Инновационная политика развития региона (на примере Львовской области).

Рассмотрен механизм реализации государственной инновационной политики, предложена модель построения действенной региональной инновационной системы на основе разработки региональной инновационной стратегии, а также – структура управления построения региональной инновационной стратегии во Львовской области.

Ключевые слова: государственная инновационная политика, инновационная политика развития региона, региональная инновационная система, региональная инновационная стратегия.

Zhykhor O.B., Yavorsky M.S. Innovational Policy of Development of the Region (by the Example of the Lviv Region).

The mechanism of realization of public innovative policy has been considered, the model of construction of the effective regional innovative system has been offered on the basis of elaboration of regional innovative strategy, the structure of management of construction of regional innovative strategy in the Lviv region has been proposed.

Key words: public innovative policy, innovative policy of development of the region, regional innovative system, regional innovative strategy.

Михайлівська О.В. Дифузія знань як чинник формування інноваційних кластерів у регіоні

Розкрито сутність та механізми дифузії знань. Показано роль університетів та науково-дослідних установ у процесі дифузії знань. Виділено головні чинники, які сприяють інтенсифікації дифузії знань. Досліджено регіони України на предмет наявності передумов до прискорення процесів дифузії знань. Вказано на чинники, які стримують прискорення дифузії знань.

Ключові слова: інноваційний процес, дифузія знань, інноваційні кластери, регіональні інноваційні системи

Михайлова О.В. Диффузия знаний как фактор формирования инновационных кластеров в регионе.

Раскрыты сущность и механизмы диффузии знаний. Показана роль университетов и научно-исследовательских учреждений в процессе диффузии знаний. Выделены главные факторы, которые способствуют интенсификации диффузии знаний. Исследованы регионы Украины на предмет наличия предпосылок к ускорению процессов диффузии знаний. Указаны факторы, которые сдерживают интенсификацию диффузии знаний.

Ключевые слова: инновационный процесс, диффузия знаний, инновационные кластеры, региональные инновационные системы.

Mykhaylovska O.V. Knowledge's Diffusion as Factor of Forming of Innovative Clusters in the Region.

The essence and mechanisms of diffusion of knowledge have been elucidated. The role of universities and research establishments has been shown during diffusion of knowledge. Primary factors which promote intensification of diffusion of knowledge have been singled out. The regions of Ukraine have been investigated for presence of preconditions to acceleration of processes of diffusion of knowledge. It is specified on factors which constrain intensification of diffusion of knowledge.

Key words: innovational process, diffusion of knowledge, innovational clusters, regional innovational systems.

Галько О.Р. Тенденції розвитку банківської інвестиційної діяльності в Україні

Виявлено основні тенденції розвитку банківської інвестиційної діяльності в Україні. На основі визначених закономірностей сформульовано ряд висновків щодо перспективних напрямів і механізмів інтеграції національної банківської системи до світової.

Ключові слова: банківська інвестиційна діяльність, банківські інвестиції, депозитні операції, сек'юритизація.

Галько О.Р. Тенденции развития банковской инвестиционной деятельности в Украине.

Раскрыты основные тенденции развития банковской инвестиционной деятельности в Украине. На основе выявленных закономерностей сформулирован ряд выводов, касающихся перспективных направлений и механизмов интеграции национальной банковской системы в мировую.

Ключевые слова: депозит, банковские инвестиции, финансовое обеспечение, секьюритизация.

Galko O.R. Tendencies of Development of Bank Investment Activity in Ukraine.

Basic tendencies of development of bank investment activity in Ukraine has been elucidated. On the basis of determined out conformities to a range the row of conclusions in relation to prospective trends and mechanisms of integration of the National banking system into the world one has been formulated.

Key words: deposits, bank investments, financial providing, securitisation.

Дребот Н.П., Сідельник О.П. Проблеми та перспективи активізації співпраці банків з малим та середнім бізнесом

Охарактеризовано загальноекономічні функції малого та середнього бізнесу і його вплив на формування регіонального ринку. Проаналізовано типи кредитних продуктів, які банки пропонують малим підприємствам, залежно від видів їх господарської діяльності. Запропоновано напрямки вдосконалення банківського обслуговування для задоволення фінансово-економічних потреб малих та середніх підприємств.

Ключові слова: малий і середній бізнес, підприємництво, банківські установи, виробнича сфера.

Дребот Н.П., Седельник Е.П. Проблемы и перспективы активизации сотрудничества банков с малым и средним бизнесом.

Охарактеризованы общееэкономические функции малого и среднего бизнеса и его влияние на формирование регионального рынка. Проанализированы типы кредитных продуктов, предлагаемых банками малым предприятиям, в зависимости от видов их хозяйственной деятельности. Предложены направления совершенствования банковского обслуживания для удовлетворения финансово-экономических потребностей малых и средних предприятий.

Ключевые слова: малый и средний бизнес, предпринимательство, банковские учреждения, производственная сфера.

Drebota N.P., Sidelnyk O.P. Problems and Prospects of Activation of Collaboration of Banks with Small and Middle Business.

General economic functions of small and middle-sized business, its influence on regional market formation have been characterized. Types of credit products, offered by banks to

small businesses according to their economic activities have been analyzed. Trends of bank services improvement to satisfy financial and economic needs of small and middle-sized business have been suggested.

Key words: small and middle-sized business, entrepreneurship, banking institutions, production sphere.

Лабецька Л.М. Історико-правові аспекти іпотеки

Розглядається зміст поняття «іпотека», здійснюється історичний огляд виникнення та розвитку інституту іпотеки, аналізується нормативно-правова база регулювання іпотечних відносин в Україні. На основі дослідження економіко-правового поля подаються пропозиції щодо вдосконалення законодавчої бази та виділяються принципові засади ефективного функціонування іпотечного ринку в Україні.

Ключові слова: іпотека, нерухомість, зобов'язання, заставна, іпотечний банк, іпотечний кредит, предмет іпотеки, іпотечний ринок, законодавство, правове регулювання іпотеки.

Лабецкая Л.М. Историко-правовые аспекты ипотеки.

Рассматривается смысл понятия «ипотека», осуществляется исторический обзор возникновения и развития института ипотеки, анализируется нормативно-правовая база регулирования ипотечных отношений в Украине. На основании исследования экономического и правового поля предлагаются меры по усовершенствованию законодательной базы и определяются принципиальные основы эффективного функционирования ипотечного рынка в Украине.

Ключевые слова: ипотека, недвижимость, обязательство, закладная, ипотечный банк, ипотечный кредит, предмет ипотеки, ипотечный рынок, законодательство, правовое регулирование ипотеки.

Labetska L.M. Historical-Law Aspects of Mortgage.

The meaning of the notion «mortgage» is considered, historical review of rise and development of Institute of mortgage is done, the legislation regulating mortgage relations in Ukraine is analyzed. On the basis of research of economical and law conditions, the suggestions for legislation improvement are made and principal foundations for effective functioning of mortgage market in Ukraine are determined.

Key words: mortgage, real estate, obligations, pawn, mortgage bank, mortgage credit, subject of mortgage, mortgage market, legislation, legal regulation of mortgage.

Хміль Л.М. Удосконалення організації оперативного управління активами, зобов'язаннями та капіталом корпоративних банків

Визначено мету оперативного управління активами, зобов'язаннями та капіталом банку – прибуткове розміщення залучених коштів на термін і за ціною, які б давали змогу отримувати достатній обсяг готівки для забезпечення ліквідності банку. Сформульований комплекс завдань оперативного управління активами банку: визначення необхідного обсягу загальних активів банку на кожний момент часу; підтримання визначеного стратегічного співвідношення між активами різної ліквідності; оцінювання ризику і ефективності та диверсифікований вибір активних операцій. Подано авторське бачення загальної схеми механізму оперативного управління активами, зобов'язаннями та капіталом банку.

Ключові слова: банк, активи, ліквідність, механізм, ризик, ефективність

Хміль Л.Н. Усовершенствование организации оперативного управления активами, обязательствами и капиталом корпоративных банков.

Определена цель оперативного управления активами, обязательствами и капиталом банка - прибыльное размещение привлеченных средств на срок и по цене, которые давали бы возможность получать достаточный объем наличности для обеспечения ликвидности банка. Сформулирован комплекс заданий оперативного управления активами банка: определение необходимого объема общих активов банка на каждый момент времени; поддержка определенного стратегического соотношения между активами разной ликвидности; оценивание риска и эффективности и диверсифи-

цированный выбор активных операций. Подано авторское видение общей схемы механизма оперативного управления активами, обязательствами и капиталом банка.

Ключевые слова: банк, активы, ликвидность, механизм, риск, эффективность.

Khmil L.M. Improvement of the Organization of Operative Management by Assets, Obligations and the Capital of Corporate Banks.

The purpose of operative management by assets, obligations and capital of bank which is a profitable allocation of the attracted facilities on a term and at price, that would enable to get sufficient volume of cash for providing liquidity of bank has been determined. The complex of tasks of operative management by assets of bank has been formulated: determination of necessary volume of general assets of the bank on every moment of time; support of certain strategic correlation between the assets of different liquidity; evaluation of risk and efficiency and diversified choice of active operations. The author's vision of general chart of mechanism of operative management by assets, obligations and capital of the bank has been given.

Key words: bank, assets, liquidity, mechanism, risk, efficiency.

Табачук Г.П., Дугіна І.В. Аналіз соціально-економічного значення споживчого кредиту

Проаналізовано соціально-економічне значення споживчого кредиту для економіки України. Обґрунтовано доцільність використання споживчого кредиту у покращенні матеріального й культурного рівня життя населення та добробуту суспільства у цілому.

Ключові слова: банк, споживчий кредит, індивідуальні позичальники, іпотечний кредит, молодіжний кредит, соціальна політика, споживчі потреби.

Іващук Н.Л. Методологія оцінювання еластичних опціонів

Розглянуто стан та перспективи розвитку світового ринку деривативів, розкрито сутність еластичних опціонів та їх різновидів, проведено дослідження методів їх оцінювання та функції виплати.

Ключові слова: світовий ринок деривативів, еластичні опціони, різновиди опціонів

Табачук Г.П., Дугіна І.В. Анализ социально-экономического значения потребительского кредита.

Проанализировано социально-экономическое значение потребительского кредита для экономики Украины. Обоснована целесообразность использования потребительского кредита в улучшении материального и культурного уровня жизни населения, а также благосостояния общества в целом.

Ключевые слова: банк, потребительский кредит, индивидуальные заемщики, ипотечный кредит, молодежный кредит, социальная политика, потребительские запросы.

Tabachuk G.P., Dugina I.V. Analysis of Socioeconomic Significance of the Consumer Credit.

A socioeconomic impact of the consumer credit on Ukrainian economy has been analyzed. It has been proved that the consumer credit benefits both financial and cultural life of the population as well as a livelihood of the society in general.

Key words: bank, consumer credit, individual borrower, mortgage credit, youth credit, social policy, consumer wants.

Рисін В.В. Роль депозитів населення у формуванні ресурсної бази банку

Розглядаються актуальні питання застачення банками депозитів населення у процесі формування їх ресурсної бази. Пропонується класифікація депозитів фізичних осіб за ознаками, що суттєво впливають на організацію їх застачення банками. Визначено ефект від зростання обсягів депозитів населення у банківській системі.

Ключові слова: банки, депозиты, банковские ресурсы, ресурсная база банка.

Рысин В.В. Роль депозитов населения в формировании ресурсной базы банка.

Рассматриваются актуальные вопросы привлечения банками депозитов населения в процессе формирования их ресурсной базы. Предложена классификация депозитов физических лиц за признаками, которые существенно влияют на организацию их привлечения банками. Определен экономический эффект от возрастания объемов депозитов населения в банковской системе.

Ключевые слова: банки, депозиты, банковские ресурсы, ресурсная база банка.

Rysin V.V. Role of Household's Deposits in Bank's Resources Base Formation.

Urgent questions of household's deposit attraction by the banks in the resource base formation process are considered. Private deposits classification by main features, which have essential influence on attraction process organization, has been recommended. The economic effect from household's deposits volume increasing in bank system has been determined.

Key words: banks, deposits, bank's resources, bank's resource base.

Iващук Н.Л. Методологія оцінювання еластичних опціонів

Розглянуто стан та перспективи розвитку світового ринку деривативів, розкрито сутність еластичних опціонів та їх різновидів, проведено дослідження методів їх оцінювання та функції виплати.

Ключові слова: світовий ринок деривативів, еластичні опціони, різновиди опціонів.

Ivaщук Н.Л. Методология оценивания эластических опционов

Рассмотрены состояние и перспективы развития мирового рынка деривативов, раскрыта сущность эластических опционов и их разновидностей, проведены исследования методов их оценивания и функции платежа.

Ключевые слова: мировой рынок деривативов, эластические опционы, разновидности опционов.

Ivashchuk N.L. Methodology of Preference Options Pricing.

The condition and prospects of development of the world market derivatives have been considered, the essence of preference options and their versions, has been elucidated, researches of their pricing methods and functions of payment have been carried out.

Key words: the world market of derivatives, elastic options, versions of options.

Тугай Л.В. Економічна сутність фінансового потенціалу регіону та його оцінка

Розглядається поняття фінансового потенціалу регіону, його характеристика та складові як економічної категорії і об'єкта дослідження, а також підходи до оцінки фінансового потенціалу регіону.

Ключові слова: фінансовий потенціал, фінансові ресурси, матеріальні ресурси, ринкова економіка.

Тугай Л.В. Экономическая сущность финансового потенциала региона и его оценка

Рассматриваются понятие финансового потенциала региона, его характеристика и составные как экономической категории и объекта исследования, а также подходы к оценке финансового потенциала региона

Ключевые слова: финансовый потенциал, финансовые ресурсы, материальные ресурсы, рыночная экономика.

Tugay L.V. Economic Essence of Financial Potential of the Region and its Estimation.

Concept of financial potential of the region, its characteristic and constituents as economic category and the object of research, and also approaches to an estimation of financial potential of the region has been considered.

Key words: financial potential, financial resources, material resources, market economy.

Дюрічку К. , Алмаші Л.Перспективи соціально-економічного розвитку Угорщини

У 2007 р. Угорщина вступила в новий історичний етап свого економічного розвитку. Завдяки появлі можливості використання нових джерел фінансування, а саме зі Структурних Фондів Європейського Союзу (надалі ЄС) та Фонду З'єднання (CF – Cohesion Fund), у розмірі 22,4 млрд. євро, країна й надалі дотримуватиметься розвитку тих стратегічних напрямів, які визначені Програмою національного розвитку. Таке фінансування повинно забезпечити країні подолання відставання та досягнення до 2013 р. середнього рівня економічного розвитку країн ЄС.

Ключові слова: Національна програма розвитку, оперативні програми, стратегічні напрямки, структурні фонди ЄС, Маахстріхтська конвергенція, економічне зростання, стабільність національної валюти, дефіцит державного бюджету.

Дюричку К., Алмаші Л. Перспективи соціально-економіческого розвиття Венгриї.

В 2007 г. Венгрия вступила в новый исторический этап своего экономического развития. Благодаря появлению возможности использования новых источников финансирования, а именно из Структурных Фондов Европейского Союза (далее ЕС) та Фонда Объединения (CF – Cohesion Fund), в размере 22,4 млрд. евро, государство и в дальнейшем будет придерживаться развития тех стратегических направлений, которые определены Программой национального развития. Такое финансирование должно обеспечить государству преодоление отставания и достижение к 2013 г. среднего уровня экономического развития государств ЕС.

Ключові слова: Национальная программа развития, оперативные программы, стратегические направления, структурные фонды ЕС, Маахстрихтская конвергенция, экономический рост, стабильность национальной валюты, дефицит государственного бюджета.

Dyurichku K., Almashy L. Perspectives of Social and Economic Development in Hungary

In 2007 Hungary entered a new historical stage of the economic development. Due to occurrence of an opportunity of use of new sources of financing, namely from Structural Funds of European Union (further EU) and Cohesion Fund, at a rate of 22,4 billion euro, the state will further adhere to development of those strategic trends which are determined by the Programme of national development. Such financing should provide to the state overcoming of backlog and achievement by 2013 of an average level of economic development of the states of EU.

Key words: National program of development, operative programs, strategic trends, structural funds of EU, Maahstricht convergence, economic growth, stability of national currency, deficiency of state budget.

Смолень М. Оцінка реформи публічної адміністрації за триступеневого територіального поділу Польщі

Розглянуто сутність змін у адміністративній структурі Польщі, запроваджених у 1999 р. Визначено процес децентралізації завдань, які взяли на себе органи самоуправління, та наведено аргументи, що свідчать про обґрунтованість змін у тому обсязі, який забезпечує більші можливості і надійність рішень, що приймаються. Підкреслюється необхідність існування повіту як адміністративної одиниці.

Ключові слова: адміністративна структура, органи самоуправління, децентралізація завдань, територіальне самоуправління, територіальний поділ держави.

Smolen M. Оценка реформы публичной администрации при трехстепенном территориальном делении Польши.

Рассмотрено содержание изменений в административной структуре Польши, осуществленных в 1999 г. Определен процесс децентрализации задач, решение которых приняли на себя органы самоуправления, и приведены аргументы, свидетельствующие об обоснованности изменений в том объеме, который обеспечивает большее возможностей и надежность принимающихся решений. Подчеркивается необходимость существования уезда как административной единицы.

Ключевые слова: административная структура, органы самоуправления, децентрализация задач, территориальное самоуправление, территориальное деление государства.

Smolen M. Estimation of Reform of Public Administration According Three-Level Territorial Division of Poland.

The essence of changes in administrative structure of Poland, introduced in 1999, has been considered. The process of decentralisation of the tasks, which were taken by self-management organs, has been determined and arguments have been presented testifying to the favour of substantiation of changes in the scope providing great possibilities and reliability of decisions to be taken. The necessity of the existence of the district as an administrative unit is emphasized.

Key words: administrative structure, self-management organs, decentralisation of the tasks, territorial division of the state.

Грудзевич Я.В., Заставна З.М. З досвіду центральних банків розвинених країн у регулюванні грошово-кредитної сфери

На основі аналізу нормативно-правового регулювання охарактеризовано інструменти регулювання грошово-кредитного ринку центральними банками. Зазначено характерні риси формування обов'язкових резервів у процесі регулювання грошово-кредитного ринку різними країнами.

Ключові слова: центральний банк, грошово-кредитне регулювання, політика обов'язкових резервних вимог, ломбардна ставка, дисконтна ставка.

Грудзевич Я.В., Заставная З.М. С опыта центральных банков развитых стран в регуляции денежно-кредитной сферы.

На основе анализа нормативно-правовой регуляции охарактеризовано инструменты регуляции денежно-кредитного рынка центральными банками. Отмечены характерные черты формирования обязательных резервов при регуляции денежно-кредитного рынка разными странами.

Ключевые слова: центральный банк, денежно-кредитная регуляция, политика обязательных резервных требований, ломбардная ставка, дисконтная ставка.

Grudzeych Ya.V., Zastavna Z.M. On Experience of Central Banks of the Developed Countries in Adjusting Monetary Sphere.

On the basis of analysis of the normatively-legal adjusting the instruments of adjusting monetary market by central banks have been described. The features of forming obligatory reserves during adjusting of monetary-credit market by different countries have been determined.

Key words: central bank, monetary adjusting, policy of obligatory reserve requirements, lombard rate, discount rate.

Вальтер Т. Просторове впорядкування і планування федеральної землі Тюрінгії під кутом зору проблеми міст та приміських зон

Аналізується система просторового планування у Німеччині, його законодавче та нормативне забезпечення, повноваження органів місцевого самоврядування у цій сфері. Детально розглянуто питання методології та організації планування на рівні федеральних земель та планувальних регіонів, а також досвід вирішення проблем взаємодії міст та приміських територій.

Ключові слова: просторове планування, місцеве самоврядування, федеральна земля, владні повноваження, федеральнe просторове планування, планування території.

Вальтер Т. Пространственное упорядочение и планирование федеральной земли Тюрингии под углом зрения проблемы городов и пригородных зон.

Анализируется система пространственного планирования в Германии, его законодательное и нормативное обеспечения, полномочия органов самоуправления в этой сфере. Детально рассмотрен вопрос методологии и организации планирования на уровне федеральных земель и планировочных регионов, а также опыт решения проблем взаимодействия городов и пригородных территорий.

Ключевые слова: пространственное планирование, местное самоуправление, федеральная земля, властные полномочия, федеральное пространственное планирование, планирование территории.

Walter T. Spatial Ordering and Planning of the Federal Land of Thuringia from the Point of View of the Problem of Cities and Residential Suburbs.

The system of spatial planning in Germany, its legislative and normative maintenance, power of bodies of self-management in this sphere is analyzed. The question of methodology and the organization of planning on a level of federal lands and planned regions, and also the experience of the solution of the problems of interaction of cities and suburban territories have been considered in details.

Key words: spatial planning, local self-management, federal land, imperious powers, federal spatial planning, territory planning.

Каліта В. Україна в польській зовнішній торгівлі

Зовнішня торгівля може стати важливим фактором перебудови економіки не тільки Польщі, але й інших держав колишнього східного блоку. Зростання товарообміну обумовлене багатьма факторами, і не тільки економічними. Для розвитку співпраці необхідні зміщення взаєморозуміння, краща обізнаність щодо потреб партнерів. Близьке сусідство та спільне слов'янське коріння створюють базу для розвитку зовнішньої торгівлі між цими державами, і особливо між Польщею і Україною.

Ключові слова: зовнішня торгівля, Польща, Україна, товарообмін, співпраця, слов'янські коріння.

Kalita B. Ukraine in the Polish Foreign Trade.

Внешняя торговля может стать важным фактором перестройки экономики не только Польши, но и других государств бывшего восточного блока. Возрастание товарообмена обусловлено многими факторами, и не только экономическими. Для развития сотрудничества необходимы укрепление взаимопонимания, лучшая осведомленность относительно потребностей партнеров. Близкое соседство и общий славянский корень создают базу для развития внешней торговли между этими государствами, и в особенностях между Польшей и Украиной.

Ключевые слова: внешняя торговля, Польша, Украина, товарообмен, сотрудничество, славянские корни.

Kalita V. Ukraine in the Polish Foreign Trade.

The international trade can become an important factor of reconstruction of economy not only for Poland, but also different countries of former eastern block. The intensive development of commodity circulation is conditioned by a lot of factors, but not only economic ones. For dynamizing the cooperation it is necessary to strengthen the partners' confidence and mutual understanding, and also better awareness of mutual needs. Close neighbourhood, as well as common Slavic roots create basis for the development of international trade between these countries and especially between Poland and Ukraine.

Key words: foreign trade, Poland, Ukraine, commodity, cooperation, slavic roots.

Марцин В.С. Трансформація людського капіталу

Розглянуто вплив інформаційно-телекомунікаційних технологій на сферу людської діяльності, переосмислена цінність людського капіталу, показана девальвація матеріальних цінностей, звернено увагу на процес нового розуміння цінностей та їх застосування в неекономічному середовищі, акцентовано увагу на праці як головному джерелі багатства суспільства.

Ключові слова: людський капітал, інтелект, інтелектуальна праця, інновація, система цінностей, неекономічне середовище, стратегічний ефект, ініціатива, реструктуризація капіталу.

Martsyn V.S. Transformation of Human Capital.

Рассмотрено влияние информационно-телекоммуникационных технологий на сферу человеческой деятельности, переосмыслена ценность человеческого капитала, показана девальвация материальных ценностей, обращено внимание на процесс нового понимания ценностей и их применение в неэкономичной среде, акцентировано внимание на работу как главном источнике богатства общества.

Ключевые слова: человеческий капитал, интеллект, интеллектуальная работа, инновация, система ценностей, неэкономичная среда, стратегический эффект, инициатива, реструктуризация капитала, творческая компонента человеческого капитала, конкурентоспособность персонала предприятия, трансформационные процессы человеческого капитала.

Martsyn V.S. Transformation of Human Capital.

Influence of information-telecommunication technologies on the sphere of human activity has been considered, the value of the human capital has been rethought, the devaluation of material assets has been shown, the attention to the process of new understanding of values and their application in the uneconomical environment has been paid, the attention to work as the main source of wealth of the society has been accentuated.

Key words: human capital, intellect, intellectual work, innovation, system of values, un-economical environment, strategic effect, initiative, re-structuring of the capital, creative component of the human capital, competitiveness of the personnel of the enterprise, transformation processes of the human capital.

Бойчук І.В. Значення стратегічного маркетингу в управлінні діяльністю промислового підприємства

Проаналізовано особливості стратегічного маркетингу з врахуванням специфіки діяльності вітчизняних промислових підприємств, що дозволило визначити його місце та значення в системі управління підприємством.

Ключові слова: стратегічний маркетинг, промислові підприємства, маркетингова діяльність, стратегічне управління, процес стратегічного маркетингу, планування маркетингу, маркетингові цілі, маркетингова стратегія.

Бойчук И.В. Значение стратегического маркетинга в управлении деятельностью промышленного предприятия.

Проанализированы особенности стратегического маркетинга с учетом специфики деятельности отечественных промышленных предприятий, что дало возможность определить его место и значение в системе управления предприятием.

Ключевые слова: стратегический маркетинг, промышленные предприятия, маркетинговая деятельность, стратегическое управление, процесс стратегического маркетинга, планирование маркетинга, маркетинговые цели, маркетинговая стратегия.

Boychuk I.V. Importance of Strategic Marketing in Management of Activity of the Industrial Enterprise.

Features of strategic marketing has been analysed in view of specificity of activity of the domestic industrial enterprises that has allowed to define its place and importance in the system of enterprise management.

Key words: strategic marketing, industrial enterprises, marketing activity, strategic management, process of strategic marketing, planning of marketing, marketing objects, marketing strategy.

Кодацький В.П. Роль страхування в розвитку матеріального виробництва

Розглянута роль страхування в розвитку матеріального виробництва, його вплив на економіку держави. Викладено досвід закордонних країн в організації страхування.

Ключові слова: економічні ризики, матеріальне виробництво, втрати від стихійних лих і нещасних випадків, компенсаційні методи, страховий захист, ризики НТП.

Кодацкий В.П. Роль страхования в развитии материального производства.

Рассмотрена роль страхования в развитии материального производства, его влияние на экономику государства. Изложен опыт зарубежных стран в организации страхования.

Ключевые слова: экономические риски, материальное производство, потери от стихийных бедствий и несчастных случаев, компенсационные методы, страховая защита, риски НТП.

Kodatsky V.P. The Role of Insurance in the Development of Material Production.

The role of insurance in the development of material production, its influence on the economics of the state has been considered. The experience of foreign countries in the organization of insurance has been elucidated.

Key words: economic risks, production of goods, losses from natural calamities of nature and accidents, compensation methods, insurance protection, risks of STP.

Сачовський І.М. До питань оцінки ефективності діяльності сільськогосподарських підприємств Львівщини

Проведено критичний аналіз найважливіших показників ефективності діяльності сільськогосподарських підприємств Львівщини в сучасних умовах, розглянуті динаміка і ряд проблем їхнього розвитку.

Ключові слова: сільськогосподарські підприємства, рослинництво, тваринництво, ціноутворення.

Сачовский И.М. К вопросам оценки эффективности деятельности сельскохозяйственных предприятий Львовщины.

Проведен критический анализ важнейших показателей эффективности деятельности сельскохозяйственных предприятий Львовщины в современных условиях, рассмотрены динамика и ряд проблем их развития.

Ключевые слова: сельскохозяйственные предприятия, растениеводство, животноводство, ценообразование.

Sachovsky I.M. On the Questions of an Estimation of Efficiency of Activity of Agricultural Enterprises of the Lviv Region.

The critical analysis of the major parameters of efficiency of activity of agricultural enterprises of Lviv region in modern conditions has been carried out, considered dynamics and a number of problems of their development have been considered.

Key words: agricultural enterprises, plant-growing, cattle breeding, pricing.

Гримак А.В., Янків М.Д. Економічний стан і тенденції розвитку м'ясопродуктового підкомплексу Львівської області

Зроблено аналіз економічного стану в м'ясопродуктовому підкомплексі Львівської області, досліджено причини спаду виробництва м'яса і м'ясопродуктів. Рекомендовані напрямки розвитку м'ясопродуктового підкомплексу на основі реалізації основних положень Программи його інтенсифікації.

Ключові слова: м'ясопереробне підприємство, сільські товаровиробники, інтеграція, збут, сировинні ресурси, асортимент продукції, м'ясопродуктовий підкомплекс.

Гримак А.В., Янків М.Д. Экономическое состояние и тенденции развития мясопродуктового подкомплекса Львовской области.

Проанализировано экономическое состояние в мясопродуктовом подкомплексе Львовской области, установлены причины сокращения производства мяса и мясопродуктов. Рекомендованы направления развития мясопродуктового подкомплекса на основании реализации основных положений Программы его интенсификации.

Ключевые слова: мясоперерабатывающее предприятие, сельские товаропроизводители, интеграция, сбыт, сырьевые ресурсы, ассортимент продукции, мясопродуктовый подкомплекс.

Grymak A.V., Yankiv M.D. Economic State and Tendencies of the Development of Meat Product Subcomplex in Lviv Region.

The problem of economic state in meat product subcomplex of Lviv region has been analyzed in this article. The authors also examined causes of reduction in the sphere of meat and meat products production. In conclusion the authors have recommended the ways of meat product subcomplex development on the basis of main theses of the programme concerning its intensification.

Key words: meat processing enterprise, agricultural producers, integration, sale, raw material resources, assortment of products, meat product subcomplex.